

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	2261 Фізика, інформатика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2261
Назва ОП	Фізика, інформатика
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.08 Фізика
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Горбатюк Лариса Василівна, Денисюк Катерина Станіславівна, Ткаченко Анна Валеріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	відсутній
Дати візиту до ЗВО	18.10.2021 р. – 20.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://drive.google.com/file/d/11Od-YTMjH_tfhRB4aNqCyAzDojbXaSnS/view

Програма візиту експертної групи <https://drive.google.com/file/d/1BIWxE48G8T3gWuIE6kCI58-oWkT-H5el/view>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП має стратегічне значення у площині підготовки високопрофесійних фахівців (вчителів фізики та інформатики) і спрямована на забезпечення освітнього та наукового потенціалу регіону. ОП є актуальною, враховує вимоги сучасного ринку праці, напрями розвитку спеціальності та ЗВО. Освітній процес на ОП реалізується у відповідності до нормативних вимог ЗВО та чинного законодавства. Роботодавці підтримують зв'язок з університетом, активно долучаються до проведення наукових семінарів, готові до активної співпраці із випусковою кафедрою щодо підготовки фахівців за цією ОП, подають конкретні пропозиції щодо удосконалення змісту ОП (цілей, ПРН, ОК). Загалом ОП має певну відповідність критеріям акредитації, що визначені Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти. Проте ОП і діяльність за нею мають деякі недоліки, які є суттєвими у контексті Критеріїв 2 та 6. Слід відмітити, що усі визначені недоліки та слабкі сторони мають резерви для усунення, що і стало предметом консультативного оцінювання експертної групи. При цьому ОП, після усунення ряду недоліків, має перспективи для подальшого існування, розвитку та удосконалення в майбутньому. Менеджмент університету та гарант відкриті до порад, побажань, рекомендацій, зауважень, розуміють необхідність вдосконалення ОП і позитивно реагують на побажання ЕГ.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОП узгоджуються з місією та стратегічними напрямками університету. ОП є затребуваною на ринку праці, має виражений регіональний контекст. Зміст ОП має чітку структуру. ОК, які включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Наявна відповідність ПРН та ФК і ЗК вимогам НРК для сьомого рівня вищої освіти. Зміст, форми та методи навчання на ОП забезпечують набуття соціальних навичок (soft skills) здобувачів та відповідають принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу в освітньому процесі. Створена внутрішня система забезпечення якості освіти у ЗВО. Правила прийому на освітню програму з чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, вся інформація є у вільному доступі. У ЗВО зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, створено достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Функціонування безпечної всесвітньої системи доступу до інтернет-мережі по WiFi Eduarom. Наявна практика підвищення кваліфікації НПП, що викладають на ОП, шляхом інформальної освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Обмежена практика врахування провідних ідей та прогресивних практик підготовки здобувачів за аналогічними ОП вітчизняних та закордонних ЗВО. Слабка практика вільного вибору студентами на ОП як внутрішньогалузевих, так і міжгалузевих ОК. Відсутність практики отримання здобувачами на ОП подвійних дипломів. Недостатня практика оприлюднення результатів наукових досягнень студентів у періодичних виданнях. Відсутність практики залучення стейкхолдерів до реалізації освітнього процесу на ОП, зокрема до проведення аудиторних занять. Обмеженість залучення стейкхолдерів до процедур оновлення та удосконалення ОП. Правила прийому на навчання за освітньою програмою не враховують особливості самої освітньої програми, а відтак відсутня практика вирівнювання рівня знань з базових дисциплін вступників з інших ОП (здобувачів, що вступили за перехресним вступом). Відсутність у робочих навчальних програмах дисциплін належного забезпечення реалізації індивідуальних завдань здобувачів на ОП. Відсутня практика залучення здобувачів вищої освіти на ОП до участі у програмах академічної мобільності та практика перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Наявність термінологічних протиріч у базових нормативних документах, що супроводжують освітній процес здобувачів на ОП, а також відсутність змістового наповнення актуальних рубрик корисних посилань на офіційному сайті ЗВО. Слабка публікаційна активність НПП в галузі 01 Освіта / Педагогіка, відсутність практики підвищення кваліфікації в галузі 01 Освіта / Педагогіка НПП випускових кафедр ОП за профілем дисциплін, які ними викладаються, відсутність навчально-методичного забезпечення лабораторних та практичних занять з фахових дисциплін. Недостатня практика реалізації наукових досліджень НПП методичного характеру із активним залученням здобувачів на ОП. Недостатня практика залучення здобувачів на ОП до участі у наукових гуртках, проблемних групах, науково-методичних семінарах тощо. Слабка практика популяризації академічної доброчесності серед академічної спільноти університету. Недостатнє врахування у змістовому наповненні освітніх компонентів ОП освітніх інноватик, актуальних тенденцій розвитку галузі та ринку праці.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими

критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Середня освіта (фізика, інформатика) за 2 рівнем вищої освіти в Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича передбачає реалізацію цілей та стратегічних завдань, що визначені у «Стратегічному плані розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки» (<https://drive.google.com/file/d/oB1ffApaX3KANTThWYkpqR3FMNkRXVVMxRlZZczl1d2ZVdEZZ/view?resourcekey=0-R875tdwbnDpePJGkPjknRg>), у якому задекларовано основні принципи, завдання та механізми розвитку університету, а також визначена місія університету, що передбачає формування освітнього середовища ЗВО на основі трьох компонент: інноваційність, збалансованість, успіх. У цьому документі пріоритетним завданням визначено формування «у студентів здатності до свідомої й ефективної діяльності у глобалізованому, інформаційному суспільстві, в умовах зростаючої комунікативності життя та інформаційної насиченості середовища життєдіяльності, навчити студентів вчитися протягом усього життя» (стор.2). Зазначені стратегічні цілі та задекларовані цінності університету імплементовані та частково знаходять реалізацію в ОП Середня освіта (фізика) за другим рівнем вищої освіти. Основні завдання та окремі ключові положення «Стратегічного плану розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки» знайшли частково своє відображення у площині побудови та реалізації освітньої програми, що акредитується, через відповідні освітні компоненти. Під час онлайн-зустрічі експертної групи з керівництвом Університету в.о. ректора Балухом В. О., гарантом ОП Струком Я.М., директором ІФТКН Ангельським О. В., проректоркою з науково-педагогічної роботи з питань навчально-виховного процесу Марусик Т.В., начальником навчального відділу Гарабajів Я. Д. було підтверджено, що всі вони чітко розуміють важливість, роль та місце ОП Середня освіта (фізика) у стратегії і тактиці розвитку не лише ЗВО, а й Чернівецького регіону взагалі, працюють над її розвитком та удосконаленням відповідно до викликів та вимог сьогодення, а також з урахуванням пропозицій окремих груп стейкхолдерів.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Експертною групою на основі інтерв'ювання фокус-груп та на основі аналізу рецензій на ОП, а також протоколу розширеного засідання кафедр (кафедри інформаційних технологій та комп'ютерної фізики та кафедри теоретичної фізики та комп'ютерного моделювання, протокол №1 від 18.03.2021 р.) встановлено, що інтереси та пропозиції окремих груп стейкхолдерів (викладачів на ОП, НПП з інших ЗВО, вчителів) враховуються під час оновлення переліку вибірових та обов'язкових ОК освітньої програми. Проте, ЕГ не встановлено фактів залучення стейкхолдерів до формулювання цілей та програмних результатів навчання за ОП, що акредитується. Також відсутня практика залучення здобувачів на ОП та роботодавців до перегляду ОП, визначення цілей ОП та програмних результатів навчання, а також змістового контенту ОП. Натомість ЕГ під час зустрічі з роботодавцями переконалась у їх зацікавленості щодо розвитку ОП, удосконалення змісту ОП у частині методичної підготовки здобувачів. Роботодавці одностайно наголошували на важливості посилення методичної складової фахової підготовки майбутніх вчителів фізики та інформатики, а також на важливості оновлення переліку вибірових ОК, а саме – введення до ОП навчальних дисциплін, які б враховували педагогічні інноватики, котрі наразі є актуальними як у вітчизняній, так і у Європейській педагогічній теорії та практиці освітнього процесу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП «Середня освіта (фізика, інформатика) за 2 рівнем вищої освіти в Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича передбачають врахування кон'юнктури ринку праці, регіональний контекст (через залучення роботодавців) та визначають спрямованість ОП на забезпечення кадрового ресурсу вчителів фізики та інформатики як у Чернівецькій області зокрема, так і Західному регіоні України загалом. Під час онлайн-зустрічі з гарантом ОП експертна група з'ясувала, що у процесі формування цілей ОП та ПРН було проаналізовано аналогічні освітні програми закордонних ЗВО. Гарант ОП Струк Я. М. та НПП на ОП проф. Маслянчук О.Л. підтвердили інформацію, зазначену в самоаналізі щодо врахування досвіду іноземних освітніх програм, зокрема тих, які реалізуються в університетах Німеччини: магістерська програма «Магістр освіти. Фізика» в Університеті м. Фрайбург (Німеччина). (https://www.physik.unifreiburg.de/bilderunddateien/dateien/Modulhandbuch_MEd_01.11.20.pdf), що дало відстави для оновлення ОП Середня освіта (фізика, інформатика): було введено освітні компоненти: ОК5. Технології викладання фізики (UNI Freiburg: Дидактика фізики) і ОК7. Методика викладання астрономії та елементів астрофізики в школі (UNI Freiburg: Вступ до астрофізики). Оскільки ОП покликана забезпечити якісну фахову підготовку вчителя фізики та інформатики для Нової української школи, то видається важливим у майбутньому при перегляді та оновленні цієї ОП враховувати провідні ідеї аналогічних вітчизняних програм підготовки вчителів

фізики та інформатики, а також потреби освітньої галузі у забезпеченні висококваліфікованими фахівцями в країні та регіональну специфіку Прикарпаття (частина областей, а отже і закладів освіти, розташована в гірській місцевості); новий адміністративно-територіальний поділ (створення опорних шкіл в ОТГ) тощо.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На момент розробки ОП та на момент акредитації Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю відсутній. Експертна група проаналізувала ПРН за ОП Середня освіта (фізика, інформатика) та дійшла висновків, що освітня програма дозволяє досягти визначених ПРН, які в цілому відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій. Змістовне наповнення ОП відповідними освітніми компонентами за спеціальністю 014.08 Середня освіта (фізика, інформатика) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, які формують цикл дисциплін професійної підготовки, забезпечує програмні результати навчання, передбачені Національною рамкою кваліфікацій для здобувачів сьомого кваліфікаційного рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивною практикою за критерієм 1 є аналіз та запровадження на ОП досвіду аналогічних іноземних освітніх програм підготовки фахівців освітньої галузі. Сильними сторонами програми є: її відповідність місії та стратегії ЗВО, наявність на неї рецензій від стейкхолдерів-роботодавців, які підтверджують галузевий та регіональний аспект аналізованої освітньої програми, а також відмічають важливість її подальшого впровадження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Оскільки ОП покликана забезпечити якісну фахову підготовку вчителя фізики та інформатики для Нової української школи, то видається важливим у майбутньому при перегляді та оновленні цієї ОП враховувати провідні ідеї аналогічних вітчизняних програм підготовки вчителів фізики та інформатики, що запроваджені у ЗВО України, а також потреби освітньої галузі у забезпеченні висококваліфікованими фахівцями в країні та регіональну специфіку Прикарпаття (частина областей, а отже і закладів освіти, розташована в гірській місцевості); новий адміністративно-територіальний поділ (створення опорних шкіл в ОТГ) тощо. Отже, перелік та зміст програмних результатів навчання потребують уточнення (перегляду), як і формалізація співпраці із стейкхолдерами, акцентів на можливостях міжнародної академічної мобільності з метою подальшої модернізації освітньої програми. Рекомендації: налагодження систематичної співпраці із зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами, врахування їх запитів та думок у процесі оновлення та вдосконалення ОП, систематичний моніторинг ринку праці та врахування сучасних тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту під час формулювання цілей ОП та ПРН, а також у процесі оновлення блоку вибіркового ОК та їх змістовного наповнення. Систематичне залучення здобувачів на ОП до зазначених процедур оновлення та удосконалення ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За критерієм 1 встановлено відповідність вимогам щодо проектування та формулювання цілей освітньої програми, а саме: - цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО; - цілі ОП та програмні результати навчання визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності; - при проектуванні ОП враховано досвід аналогічних іноземних освітніх програм; - програмні результати навчання, визначені в ОП, відповідають вимогам 7-го рівня Національної рамки кваліфікацій. Має місце врахування позицій лише окремих груп стейкхолдерів (НПП на ОП, вчителів, роботодавців). Оскільки залучення стейкхолдерів відбувалося лише у 2021 році, то практика оновлення ОП може бути продовжена шляхом запровадження регулярних обговорень ОП з різними групами стейкхолдерів (у тому числі із залученням здобувачів на ОП та випускників ОП) та періодичний перегляд ПРН ОП, тому даний недолік не є суттєвим.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Структура і обсяг освітньо-професійної програми відповідає вимогам ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Обсяг ОПП становить 90 кредитів, з них 62 кредити (69 % від загального обсягу) спрямовано на опанування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей. Згідно із Законом України «Про вищу освіту» здобувачі мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою, в обсязі, що становить не менше як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. Даною ОП передбачено 28 кредитів ЄКТС, що становить 31 %, які призначені забезпечити формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП достатньо структурований. Освітні компоненти становлять взаємопов'язану систему навчальних дисциплін, які забезпечують загальну та професійну підготовку здобувачів на ОП та реалізуються упродовж 1 і 2 семестрів навчання. У 3 семестрі передбачена педагогічна практика (8 тижнів, 12 кредитів), переддипломна практика (4 тижні, 6 кредитів). Освітні компоненти підпорядковані загальній меті ОП та передбачають формування загальних і фахових компетентностей. Обов'язкові компоненти програми сукупно передбачають досягнення заявлених ПРН. Натомість варто відмітити, що кореляція змісту ОПП із визначеними ПРН досить опосередковано простежується в змістовому наповненні вибіркового ОК: 1) робоча програма ВК-4 регламентує формування у здобувачів ПРН1, ПРН 12, ПРН 13, проте змістовий контент дисципліни не у повній мірі реалізує досягнення зазначених ПРН; 2) аналіз ЕГ змісту робочої програми ВК-2.1 засвідчує, що її мета («вивчення курсу дасть змогу студенту набути знання про поняття інформації та інформаційних процесів, бінарну систему числення, принципи роботи персональних комп'ютерів, мережі Інтернет, налаштування, діагностики та усунення неполадок в роботі ПК тощо» https://drive.google.com/file/d/1zI335-LQB_GNNp1Q57W-Rc9Xgui3aN4r/view) та окреслені завдання («формування у студентів знань про історію розвитку, покоління, електрофізичні принципи роботи та техніко-економічні причини розвитку та удосконалення сучасних ЕОМ...» https://drive.google.com/file/d/1zI335-LQB_GNNp1Q57W-Rc9Xgui3aN4r/view) лише опосередковано узгоджуються з наведеними у цій робочій програмі компетентностями (ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 5), а відтак – у повній мірі не забезпечують їх формування у здобувачів освіти. Варто відмітити, що навчальний план (<https://drive.google.com/file/d/1XyxBOXBpIHU5SVAh7mmrj9XmwGRbykZu/view>), робочі навчальні програми ОК та інша нормативна документація, яка супроводжує освітній процес на ОПП потребує оновлення та приведення у відповідність до сучасних вимог: наскрізно простежується у документації 5 рік навчання замість 1 рік навчання, 6 рік навчання замість 2 рік навчання, 9 семестр замість 1 семестр, 10 семестр, 11 семестр тощо. Також слід зазначити, що нормативний термін навчання здобувачів за цією ОПП є 1 рік 4 місяці, тоді як у навчальному плані вказано 1,5 року (тобто 1 рік 6 місяців) (<https://drive.google.com/file/d/1XyxBOXBpIHU5SVAh7mmrj9XmwGRbykZu/view>).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП зорієнтований на предметну область спеціальності 014.08 Середня освіта (фізика) та спеціальності 014.09 Середня освіта (інформатика). Зокрема, простежується кореляція освітніх компонентів з об'єктами вивчення та професійної діяльності магістра освіти – вчителя фізики та інформатики в їхньому теоретичному та практичному виявах. Освітні компоненти ОП відповідають методам (ОК1, ОК2, ОК3, ОК4, ОК7) і технологіям (ОК5, ОК6, ОК8), якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці у майбутній професійній діяльності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Питання, що стосуються необхідності забезпечення здобувачам на ОПП Середня освіта (фізика, інформатика) ОС магістр у ЧНУ ім. Ю. Федьковича права на побудову реальної індивідуальної освітньої траєкторії, залишаються не вирішеними. Можемо констатувати слабкий логічний зв'язок системи освітніх компонент ОПП, які в сукупності не повною мірою забезпечують увесь спектр методичної підготовки майбутніх вчителів фізики та інформатики. Не реалізується право здобувачів на вибірково компоненту, натомість існує жорстко закріплена кількість

внутрішньогалузевих дисциплін (по 2 вибіркові ОК у 1 і 2 семестрах, серед яких здобувач обирає 1), натомість у здобувачів на ОП не передбачена можливість вибору міжгалузевих дисциплін, що, безперечно, обмежує набуття додаткових soft skills в ході навчання. Слід відмітити, що у ЗВО передбачено можливість вибору здобувачами міжгалузевих дисциплін для побудови індивідуальної освітньої траєкторії і процедура такого вибору унормована «Положенням про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін» (<https://drive.google.com/file/d/18ToSVjeAfalvJrEnY189vLEUAFS9HKFD/view>). Каталог вибіркових загальноуніверситетських дисциплін вільного вибору студентів та силабуси до них є у вільному доступі на сайті ЗВО (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/o21commoncourses>). Під час інтерв'ювання здобувачів на ОП експертна група виявила необізнаність студентів щодо існування можливості вибору загальноуніверситетських дисциплін для формування індивідуальної освітньої траєкторії та розширення спектру формування соціальних навичок. Аналіз ОП засвідчує відсутність одного з важливих видів індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти – курсової роботи. Як зазначено у Положенні про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (п.5.7.2 с.25) «курсорова робота є один із видів індивідуальних завдань навчально-дослідницького, творчого характеру...». Важливість та доцільність такої освітньої компоненти в ОП обумовлена також міждисциплінарним характером останньої, адже її реалізація забезпечить посилення практико-орієнтованої спрямованості освітньої програми, а головне – забезпечить активізацію індивідуальної навчально-дослідної діяльності здобувачів на ОП, що у підсумку призведе до якісного формування фахових компетентностей здобувачів на ОП. Процедура і організаційне забезпечення обрання дисциплін є негнучкою та потребує удосконалення.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти за ОП “Середня освіта (Фізика, інформатика)” другого освітнього рівня реалізується на основі “Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича” (п. 5.8 с. 26-27) (https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWyTRXbI5-Gg/view) та “Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича” (<https://drive.google.com/file/d/1EMTdogrzwMD6gmLzuThArr1uKS6U2Bj6/view>) і спрямована на набуття та закріплення здобувачами вищої освіти фахових компетентностей та програмних результатів навчання, що визначені освітньою програмою. У навчальному плані та ОП відведено 8 кредитів на педагогічну та 4 кредити на виробничу (переддипломну) практику, що загалом складає 13,3% загального обсягу навантаження здобувачів ВО магістерського рівня. Практичну підготовку здобувачів освіти проходять на базах практики Університету (наказ №1387–ст від 29.09.2020 р. та наказ №1283–ст 30.09. 2021 р.): Чернівецька ЗОШ І-ІІІ ст. №38 Чернівецької міської ради; Чернівецький ліцей №9 Чернівецької міської ради; Стрілецькокуцький опорний заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Чернівецького району Чернівецької області та ін., з якими ЗВО укладає договори про проведення практик на терміни реалізації ОП (договори з базами практик надані експертній групі для ознайомлення, зокрема Договір про співпрацю між ЗВО та управлінням освіти Чернівецької міської ради від 09.01.2020 р., у додатку до якого наведено перелік баз практики для кожного навчально-наукового інституту чи факультету університету). Експертною групою проаналізовано програму виробничої (переддипломної) практики: <https://drive.google.com/file/d/1woNb-CCQlQrBUyFobC9GnKeaWLEP6Ogp/view> та педагогічної практики: <https://drive.google.com/file/d/1Ly1PULKeVxXIOZ7dz5XKf45hC6wbym71/view>), які містять мету та завдання практики, перелік загальних та фахових компетентностей, рекомендовану літературу для оформлення звітної документації, форму підсумкового контролю успішності навчання (диференційований залік) та шкалу оцінювання. Побаження здобувачів вищої освіти враховуються при виборі бази педагогічної практики, завдання на практику узгоджуються із загальними та фаховими компетентностями і програмними результатами навчання (як у програмах практик, так і в самій ОП). Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, кафедральних керівників практики, керівників баз практики засвідчили задоволеність ходом проведення та результатами практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У змісті ОП передбачено можливість набуття соціальних навичок здобувачами ВО: ЗК 1. Здатність до саморозвитку та самовдосконалення; ЗК 2. Здатність працювати в команді та автономно; ЗК 3. Здатність до пошуку, аналізу та критичної оцінки інформації, її узагальнення та інтерпретації; ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; ЗК 5. Здатність до провадження дослідницької та інноваційної педагогічної діяльності. ФК 13. Здатність створювати безпечні умови навчання та забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів і студентів у навчально-виховній та позаурочних формах роботи. Зокрема, ОК1(https://drive.google.com/file/d/1MJs7PAntmDoXQIkIMbF8Zoi12xr7Dn_X/view) передбачає формування та розвиток у здобувачів на ОП таких soft skills: формування здатності бути критичним і самокритичним щодо саморозвитку морально-етичних категорій: обов'язку, відповідальності і честі як основ професійно-особистісного становлення молодого педагога загалом, та ціннісно-світоглядної реалізації особистості, зокрема; формування здатності брати на себе відповідальність, проявляти лідерські риси, працювати в команді психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього простору, базуючись на етичних принципах; ОК 2 (https://drive.google.com/file/d/1xxPI3kK51i9oguV_hyvb9VDkn4h4RtEi/view) забезпечує виховання у здобувачів на ОП інклюзивної культури, передбачає формування та розвиток навичок толерантної взаємодії з оточуючими. На думку ЕГ визначені у навчальному плані

(<https://drive.google.com/file/d/1XyxBOXBpIHU5SVAh7mmrj9XmwGRbykZu/view>) обсяги самостійної роботи сприяють розвитку навичок пріоритетизації завдань, планування та контролю часу, самоменеджменту та самомотивації тощо. Також важливою для розвитку soft skills є наукова складова ОП, виконання якої потребує комунікативних вмінь, організаційних навичок, навичок проєктної роботи, креативності, навичок презентації, автономії, критичності мислення та ін. Ці компетентності формуються та розвиваються під час захисту кваліфікаційної роботи, захисту звітів з педагогічної практики, презентацій та обговорення результатів дослідження на лабораторних заняттях, наукових студентських конференціях, конкурсах студентських наукових робіт тощо. ЕГ вважає, що в цілому в університеті створені достатні умови для розвитку soft skills. Сформовані соціальні навички дозволяють випускникам ОП бути успішними як у професійній діяльності, так і в соціумі.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг навчального навантаження за окремими освітніми компонентами у кредитах, раціонально розподілений за видами аудиторної роботи і є достатнім для досягнення цілей і програмних результатів навчання. За результатами аналізу навчального плану, опитування здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників з'ясовано, що запланований обсяг освітніх компонентів та практик рівномірно розподілений упродовж терміну навчання, тому тижневе аудиторне навантаження за ОП становить не більше 18 годин, що відповідає допустимим нормам. Фактичне навантаження здобувачів на ОП є відповідним для досягнення ПРН і цілей освітньої програми. Обсяг самостійної роботи здобувачів на ОП не перевищує двох третин обсягу годин, відведених на вивчення ОК, що відповідає Положенню про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (с.24) (https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWyTRXbI5-Gg/view). Як засвідчили результати інтерв'ювання здобувачів вищої освіти на ОП під час відеозустрічі такий розподіл навчального навантаження їх цілком задовольняє і у них залишається достатньо часу для саморозвитку. Тут слід також зазначити, що у навчальному плані підготовки магістрів ОП Середня освіта (Фізика, інформатика) за 2 рівнем вищої освіти переважно на більшість ОК відведено 15 год лекційних занять і 15 год семінарських (або лабораторних чи практичних), у той час як загальна тривалість 1 пари у ЗВО - 2 академічні години, тому розподіл аудиторних годин має бути кратним числу 2. Зазначене є особливо актуальним у той час, коли реалізацію ОК здійснюють два викладачі (один читає лекції, інший проводить лабораторні чи практичні заняття). Аналіз змісту навчальних програм ОК засвідчив відсутність належного забезпечення реалізації індивідуальних завдань, які є важливим видом позааудиторної самостійної роботи студента навчального, навчально-дослідницького чи проєктно-конструкторського характеру, які передбачені Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю. Федьковича. Зазначене зумовлює необхідність введення до ОП курсової роботи з фаху.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В ЧНУ ім. Ю. Федьковича нормативними документами передбачено можливість підготовки здобувачів освіти за дуальною формою (Положення про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, http://www.budarch.chnu.edu.ua/res//budarch/Docs/Polozhennia/14_Polozh_2018.pdf). На даній ОП за дуальною формою підготовка не здійснюється, натомість у відомостях самооцінювання зазначено: «Дуальна освіта («Навчайся, працюючи») на кафедрі здійснюється в рамках індивідуального навчання студентів старших курсів бакалаврату, та магістрів 1 року навчання... Як правило, студент, що працює за індивідуальним графіком, щотижня зв'язується з викладачем, за необхідності консультується з приводу матеріалу тієї чи іншої теми і виконує завдання для контролю та самоконтролю...». Тут має місце ототожнення понять «дуальна форма навчання» та «індивідуальний графік навчання», що є не зовсім коректним. Під час відеозустрічі начальник навчального відділу Я.Д. Гарабajів підтвердив можливість реалізації в університеті дуальної форми навчання та зауважив, що лише декілька ОП в університеті наразі реалізують елементи дуального навчання здобувачів, до яких ОП Середня освіта (Фізика, інформатика) за другим рівнем вищої освіти не належить.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Загальний обсяг реалізації ОП Середня освіта (Фізика, інформатика) та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання і відповідає нормативним вимогам. Зміст освітньої програми має чітку структуру. Освітня програма та навчальний план передбачають достатню практичну підготовку здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

При формуванні навчального плану ОП Середня освіта (Фізика, інформатика) не враховано, що не всі вступники мають базову освіту за такою ж чи спорідненою ОП і, відповідно, не передбачено освітні компоненти для вирівнювання рівня знань з базових дисциплін вступників з інших ОП (здобувачів, що вступили за перехресним вступом). Рекомендація: ввести дисципліни, які б забезпечували процес ознайомлення випускників інших ОП із базовими поняттями, дидактичними принципами, методичними підходами, формами, методами та засобами навчання фізики, астрономії, інформатики, необхідними для подальшого успішного навчання у магістратурі. Слабкою стороною ОП є відсутність можливості вільного вибору студентами міжгалузевих ОК, про що наголошує Закон України «Про вищу освіту» (... здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, які пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу (пункт 15 частини першої статті 62). В ОП не реалізується право здобувачів на вибіркочу компоненту, натомість існує досить обмежена кількість внутрішньогалузевих дисциплін. Рекомендація: передбачити в ОП можливість реалізації здобувачами права вибору як міжгалузевих ОК, так і розширити спектр внутрішньогалузевих. Відсутність у робочих навчальних програмах дисциплін належного забезпечення реалізації індивідуальних завдань, які є важливим видом позааудиторної самостійної роботи студента навчального, навчально-дослідницького чи проєктно-конструкторського характеру, які передбачені Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, зумовлює необхідність введення до ОП курсової роботи з фаху. Рекомендація: запровадити в ОП курсову роботу з фаху. У базових нормативних документах (освітня програма, навчальний план), що супроводжують освітній процес здобувачів, наявні протиріччя щодо терміну навчання, нумерації семестрів тощо.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Виявлені факти та докази дають можливість зробити висновок про часткову відповідність критерію 2 у контексті підкритеріїв 2.2, 2.4; 2.8 встановленим вимогам. Наявні недоліки є суттєвими, оскільки впливають на якість освітнього процесу за ОП та можуть бути усунені упродовж року, тому експертна група вважає, що за Критерієм 2 освітня програма в цілому відповідає рівню Е.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація щодо вступу на навчання до магістратури ЧНУ імені Юрія Федьковича є у вільному доступі на сайті http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80. Правила прийому 2021 розроблені відповідно до Умов прийому на навчання до ЗВО України в 2020 році, затверджених наказом МОН України від 11.10.2019 року № 1285, оприлюднені на сайті http://vstup.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/ChNU_2021.pdf та містять всю необхідну інформацію. Перелік спеціальностей та вступних випробувань для прийому на навчання осіб, які здобули ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), для здобуття ступеня магістра наведено у додатку 3 Правил прийому <http://vstup.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA-4.pdf>. Перелік акредитованих та неакредитованих спеціальностей (спеціалізацій, освітніх програм), за якими оголошується прийом на навчання, нормативні терміни навчання та ліцензовані обсяги наведено в додатку 1 до Правил прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в 2021 році <http://vstup.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA-1.pdf>. Конкурсний відбір на навчання здійснюється за результатами вступних випробувань з фаху та іноземної мови. Програма фахового вступного випробування https://drive.google.com/file/d/1z35emf19yze6ANbebKLOk_oEB5RFotP/view розміщена на сайті університету. Правила прийому на ОП Середня освіта (Фізика, інформатика) є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою не в повній мірі враховують особливості самої освітньої програми. Програма фахового вступного іспиту здобувачів на ОП містить лише питання із загальної та теоретичної фізики, що унеможливує виявлення мінімально необхідного рівня підготовленості вступників до навчання на ОП як за прямим, так і перехресним вступом. Оскільки на ОП Середня освіта (Фізика, інформатика) навчаються здобувачі вищої освіти, що вступили на основі іншої не педагогічної спеціальності, які не вивчали педагогіку, психологію та методику навчання раніше, то ЕГ рекомендує розширити програму фахового вступного іспиту за рахунок внесення до програми питань з інформатики, педагогіки, психології та методик навчання фізики та інформатики. Також варто відмітити, що програми фахового вступного іспиту на освітні програми “Теоретична фізика та комп’ютерне моделювання” спеціальності 104 Фізика та астрономія (<https://drive.google.com/file/d/12lvveMisUqV2nuE23IGaJsjnufgd-3HY/view>), “Комп’ютерна фізика” спеціальності 104 Фізика, астрономія (<https://drive.google.com/file/d/19J2qjRjIGvEA8W3ZCI-94E-yaaTGULrz/view>), “Фізика, інформатика” спеціальності 014.08 Середня освіта (фізика) (https://drive.google.com/file/d/1z35emf19yze6ANbebKLOk_-oEB5RFotP/view), ідентичні. Тому, ЕГ констатує, що при формуванні програми вступного іспиту на ОП Середня освіта (Фізика, інформатика), її унікальність та специфіка не враховувались, зокрема педагогічна спрямованість освітньої програми, що акредитується.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ https://drive.google.com/file/d/1P2OnxB-_oJfGB8rNEqYr6Df3wb2pac-X/view, Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти у ЧНУ <https://drive.google.com/file/d/1EYMLiUGrG6o1TqL6XJkGyAzW6I6mutE4Y/view>. На основі аналізу вищезазначених документів, експертна група робить висновок, що правила визнання результатів навчання є чіткими та зрозумілими. Здобувачі ОП Середня освіта (Фізика, інформатика) не брали участі в програмах академічної мобільності як в Україні, так і за кордоном, тому практики визнання результатів навчання, здобутих у закладах-партнерах, не виявлено.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, викладено у Положенні про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича" (https://drive.google.com/file/d/17hOEulYSU5VKawWlYrKu2dFd5J74P_IQ/view). Правила є чіткими, зрозумілими та стосуються здобувачів всіх рівнів. Під час фокус-групи здобувачі вищої освіти, які навчаються за ОП, повідомили, що знають про можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, однак не практикували це.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на освітню програму з чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Вся інформація є у вільному доступі, тому абітурієнти можуть з легкістю ознайомитись з усіма необхідними документами. Під час інтерв’ювання фокус-групи, здобувачі підтвердили, що вони знайомі з правилами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності та правилами визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Відповідні положення розміщені на сайті університету у вільному доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою не враховують особливості самої освітньої програми, оскільки програма фахового вступного іспиту містить теми лише з фізики (загальної і теоретичної). Крім цього,

прямий та перехресний вступ передбачають вступ за однаковою програмою. Рекомендації: 1) удосконалити програму фахового вступного іспиту, додавши до неї питання з інформатики, методик викладання фізики та інформатики та педагогіки; 2) переглянути умови вступу на ОП за перехресним вступом; 3) активізувати роботу щодо залучення здобувачів вищої освіти до участі у програмах академічної мобільності та поширення практики перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП Середня освіта (Фізика, інформатика) за Критерієм 3 загалом відповідає рівню відповідності В, оскільки правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та у неформальній освіті, є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу. Проте, у контексті підкритерію 3.2 ЕГ встановлено певні недоліки, що не є суттєвими та можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми, методи навчання та викладання добираються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view). Аналіз відомостей СО (зокрема табл. 3) та бесіди з фокус-групами дали можливість ЕГ встановити, що на ОП перевагу віддають методам навчання і викладання, які спрямовані на активізацію навчально-пізнавальної діяльності здобувача – методи активної роботи, метод експерименту, дослідницький метод, інтерактивні методи (панельна та онлайн дискусія, розгляд проблемних задач, участь у вебінарах, есе), інноваційні методи навчання (візуальне подання інформації, відеопрезентації). Тут слід також зазначити, що у ЕГ виникають сумніви щодо доцільності вибору розрахункових та графічних робіт, їх ролі та місця у матриці відповідності ПРН, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання програмних результатів ОП саме у таких ОК: «Методика викладання інформатики в закладах освіти», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Технології викладання інформатики», про що йдеться у табл. 3 відомостей СО (https://drive.google.com/file/d/11Od-YTMjH_tfHrB4aNqCyAzDojbXaSnS/view). За результатами опитування центру забезпечення якості вищої освіти студенти цілком задоволені методами навчання, які використовують викладачі на ОП: на запитання «Методи викладання дисциплін є сучасними і цікавими» відповідно до результатів опитування 85,7% здобувачів відповіло «так», 14,3% – «частково» (https://drive.google.com/file/d/1xtPsYO5Ai4RZqM7HMAismZqowG_Ymnwz/view?usp=sharing). У ЧНУ функціонує інформаційно-освітнє середовище для студентів очної (денної) та заочної форм навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua/course/index.php?categoryid=11>). Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти встановлено, що форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, 85,7% викладачів загалом враховують індивідуальні особливості, освітні потреби, можливості та здібності усіх студентів (https://drive.google.com/file/d/1xtPsYO5Ai4RZqM7HMAismZqowG_Ymnwz/view?usp=sharing). Студентоцентризований підхід реалізується через індивідуальне формування переліку вибірковок дисциплін, можливість отримати індивідуальний графік навчання, якщо вони працюють за майбутньою спеціальністю, вільний вибір баз практики, тем дипломних робіт з можливістю запропонувати власну тему із урахуванням наукових інтересів здобувача та потреб майбутньої професійної діяльності, реалізацію академічної мобільності (у тому числі міжнародної), навчання одночасно за декількома освітніми програмами в університет. За результатами анкетування студентів принципи академічної свободи 100% підтримуються всіма НПП (https://drive.google.com/file/d/1xtPsYO5Ai4RZqM7HMAismZqowG_Ymnwz/view?usp=sharing). За результатами зустрічей з фокус-групами та на основі вивчення документації з'ясовано, що принципи академічної свободи дотримано в цілому як щодо здобувачів ВО, так і науково-педагогічних працівників.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Основна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання подано як у робочих програмах навчальних дисциплін, так і в силабусах, розроблених викладачами кафедр «Інформаційних технологій та комп'ютерної фізики», «Теоретичної фізики та комп'ютерного моделювання»,

«Комп'ютерних наук», «Педагогіки і соціальної роботи», «Педагогіки та методики початкової освіти» ЧНУ імені Юрія Федьковича. ЕГ виявила, що здобувачі вищої освіти отримують інформацію з силабусів ОК (<https://sites.google.com/chnu.edu.ua/osvita-physics/main#h.f18fxgpd3xgm>), що розміщені у вільному доступі на сторінці сайту університету, та навчально-методичних комплексів ОК, представлених у середовищі Moodle, щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання за ОП, а також ця інформація надається здобувачам викладачем відповідної дисципліни під час першого заняття. Порядок та критерії оцінювання знань у межах окремих ОК відображено в робочих програмах та силабусах дисциплін, що розроблені на основі «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYLoNEosLySV/view?usp=sharing>) На основі аналізу моніторингу ЦЗЯВО ЧНУ здобувачів вищої освіти ЕГ з'ясовано, що усі викладачі на першому занятті надають вичерпні пояснення щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання за ОК, форм контролю та критеріїв оцінювання з ОК, 100% здобувачів мають доступ до навчальних ресурсів та даних щодо своїх навчальних курсів, оцінок після реєстрації у інформаційно-освітньому середовищі (платформа Moodle), якість навчально-методичного забезпечення дисциплін задовольняє здобувачів на 100% (https://drive.google.com/file/d/1xtPsYO5Ai4RZqM7HMAismZqowG_Ymnwz/view). Отже, наявна система інформування влаштовує і здобувачів, і викладачів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У процесі навчання на ОП здобувачі беруть участь у науково-практичних конференціях і публікують результати своїх наукових досліджень у збірниках наукових праць конференцій (<https://drive.google.com/file/d/1SupDLtTSa38p1erGdWY0900PzW-Qt3c/view>, https://drive.google.com/file/d/1dCbVdx7r_wQIzjmsxbexd7g7EApMTc8i/view). За 2017-2021 роки підготовлено 10 спільних з викладачами «Інформаційних технологій та комп'ютерної фізики», «Теоретичної фізики та комп'ютерного моделювання» публікацій. Дана ОП включає в себе компонент, який забезпечує формування здатності до організації дослідницької роботи, а саме ВК1 «Організація науково-дослідної роботи учнів при вивченні фізики та інформатики в школі». Тематику випускних кваліфікаційних робіт здобувачів ОП 2021 року наведено на сайті кафедри (<https://drive.google.com/file/d/1PACk9h4C8hYJvwwMhL3vQtlShVi2PuaH/view?usp=sharing>). Для виконання випускних кваліфікаційних робіт, індивідуальних досліджень на факультеті є необхідне матеріально-технічне забезпечення: інформаційно комунікаційний центр ІФТКН, лабораторія комп'ютеризованого демонстраційного експерименту, апаратно-програмний комплекс X-променевих досліджень структури матеріалів, віртуальний симулятор реального експерименту «Дрон - 3», 2 комп'ютерні класи з власним сервером, лабораторії навчального фізичного експерименту, методики викладання фізики, механіки, фізики атома і атомних явищ, оптики. За результатами онлайн-зустрічей з фокус-групами визначено, що викладачі залучають здобувачів до участі у проведених просвітницьких заходів міського та обласного рівня з популяризації фізики: наукові пікніки, турнір юних фізиків, робота зі слухачами МАН, предметні олімпіади різних рівнів. Проте для забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП ЕГ рекомендує передбачити в новій редакції ОП курсові роботи з фаху, а також залучати здобувачів ОП до наукових досліджень з комплексної проблематики досліджень кафедр та актуальних проблем методики навчання фізики, астрономії та інформатики у сучасній школі. Аналіз документів та проведених співбесід ЕГ з фокус-групами не виявив залучення здобувачів до участі у наукових гуртках, проблемних групах. ЕГ рекомендує посилити цей напрям поєднання навчання і досліджень здобувачів на ОП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Згідно «Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1rFVXb_JZoVNab4J2x8tHTz2vfVmH4JOP/view?usp=sharing) перегляд ОП відбувається за результатами їхнього моніторингу, щорічно або за необхідності. Під час зустрічі з викладачами з'ясовано, що робочі програми оновлювалися у 2021 році з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, результатів стажування викладачів та відповідно до нових наукових досліджень (<https://drive.google.com/file/d/1fxbSjeXVMjK14JH-Jh9K5HNuL4AMizS/view>). Під час зустрічі з роботодавцями ЕГ було відзначено зацікавленість їх в співпраці із ЗВО щодо обговорення ОП та її оновлення. Виявлено приклади оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. До ОП додано нові обов'язкові компоненти «Методика викладання фізики у профільній школі», «Методика викладання інформатики в закладах освіти», «Технології викладання фізики», «Технології викладання інформатики». Знання та вміння, здобуті внаслідок підвищення кваліфікації викладачів, також упроваджуються в практику навчальної діяльності. Викладач Головацький В.А. за результатами інформальної освіти на Coursera, пройшовши стажування з теми «Вивчення мови програмування Python», розробив дисципліну «Комп'ютерне моделювання фізичних задач». Але разом з тим, великий відсоток наукової літератури, на основі якої створювалися дисципліни ОП, є застарілою і потребує оновлення. Аналіз публікацій НПП на ОП показав, що вони не завжди корелюють з дисциплінами, які викладаються. ЕГ рекомендує оновити перелік літературних джерел у робочих програмах навчальних дисциплін, а також передбачити реалізацію основних змістових ліній вивчення фізики та інформатики відповідно до Державних базових стандартів у змісті відповідних ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У локальній мережі університету є доступ до таких баз даних як Web of Science, Scopus, Statista, EBSCO та міжнародних інформаційних ресурсів Cambridge University Press, ScienceDirect, Springer Nature, JSTOR Archive Journals (http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02infres/07purch_db). Викладачі та студенти університету беруть участь у спільних наукових програмах, що реалізуються відповідно до угод про співпрацю з провідними навчальними та науковими установами США, Канади, Австрії, Німеччини, Польщі, Румунії, Китаю та інших країн. На сьогодні з ЧНУ імені Юрія Федьковича підписано 174 договори про міжнародне співробітництво (<http://interof.chnu.edu.ua/index.php?page=en/09partneruniv>). У рамках програми академічної мобільності Erasmus+KA1: Mobility Project для студентів та співробітників вищих навчальних закладів ЧНУ підписав 25 договорів. На сайті розміщено інформацію щодо програм академічної мобільності (<http://interof.chnu.edu.ua/index.php?page=en/10projects>). Проте прикладів академічної мобільності здобувачів вищої освіти за вказаною ОП поки що немає. Викладачі ОП беруть участь у міжнародних проектах (Платаш Л. Б. – координатор італійсько-українських проєктів, які реалізуються за фінансової та освітньої підтримки муніципалітету Emilia-Romania та Associazione Italiana Soci Costruttori – IBOItalia; співавтор монографії, Польща, м. Ополь; Гуцуляк І. І. – учасник вебінарів, що проводились в рамках міжнародного проєкту ERASMUS+KA2; Борча М.Д. – учасник Наукової школи для педагогічних працівників МАН України, обласних малих академій наук на базі Європейської організації ядерних досліджень «CERN», м. Женева, Швейцарія), міжнародних стажуваннях (Гордійчук О.Є. – Польща, Сегі Ю. О., Борча М. Д., Гуцуляк І. І. – м. Сучава, Румунія). Введення до ОП вибіркових компонентів «Актуальні питання сучасної науки» та «Історія найвидатніших відкриттів у науці та техніці» передбачає ознайомлення здобувачів із світовими науковими здобутками. ЕГ рекомендує активізувати участь викладачів та здобувачів на ОП у міжнародних проєктах та конференціях.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

На сайті ЗВО у вільному доступі є база необхідних нормативних документів, які регулюють навчальний процес. Форми навчання і викладання сприяють досягненню цілей ОП та загалом відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Учасники освітнього процесу мають можливість вільно отримувати інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання результатів навчання. Проводиться опитування здобувачів щодо їх потреб та інтересів, рівня їх задоволеності формами і методами навчання. НПП, які викладають на ОП, мають публікації у журналах, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science, мають видані монографії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Низька активність здобувачів освіти в програмах академічної мобільності. ЕГ рекомендує стимулювати здобувачів до участі у програмах академічної мобільності. ЕГ рекомендує урізноманітнювати методи навчання і викладання з метою якісного формування загальних та професійних компетентностей майбутнього вчителя. Публікації НПП не завжди корелюють з дисциплінами, які викладаються. Необхідно активізувати публікаційну активність НПП за тематиками, що корелюють з дисциплінами, які викладаються. Бажано посилити наукові дослідження НПП методичного напрямку із активним залученням здобувачів ОП. Для забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП ЕГ рекомендує передбачити в новій редакції ОП курсові роботи. На основі аналізу відомостей про самооцінювання та інтерв'ювання здобувачів на ОП ЕГ не вдалося встановити фактів їх залучення до участі у наукових гуртках, проблемних групах, науково-методичних семінарах тощо, що унеможлиблює якісне формування визначених в ОП навчально-дослідницьких компетентностей. ЕГ рекомендує посилити цей напрям поєднання навчання і досліджень здобувачів ОП. У змістовому контенті робочих програм ОК наскрізно простежується відсутність актуальної науково-методичної та навчальної літератури, тому ЕГ пропонує оновити список рекомендованих літературних джерел та надати посилання на актуальні інтернет джерела. ЕГ рекомендує передбачити реалізацію основних змістових ліній вивчення фізики та інформатики відповідно до Державних базових стандартів у змісті відповідних ОК.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП та освітня діяльність загалом відповідають Критерію 4. Наявні певні несуттєві недоліки в контексті підкритеріїв 4.3, 4.4, 4.5, що можуть бути усунені за короткий термін та не впливають на якість підготовки здобувачів вищої

освіти на ОП. З огляду на це Критерій відповідає рівню «В».

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В освітньому процесі Університету згідно «Положення про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», використовуються такі форми контрольних заходів: вхідний, поточний та підсумковий контроль. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти відбувається за принципами об'єктивності, систематичності і системності, відкритості, прозорості, врахування індивідуальних можливостей студентів. Поточний контроль здійснюється під час практичних, лабораторних та індивідуальних занять, а підсумковий – у формі заліку, екзамену чи підсумкової атестації. Семестровий контроль може проводитися в усній або письмовій формі (тестування) за рішенням кафедри. Порядок оцінювання навчальних досягнень студентів відповідно до ЄКТС в ЗВО визначає «Положення про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», в якому зазначено, що кількість балів для поточного оцінювання повинна бути не менше 35 балів. Запроваджена шкала оцінювання за ЄКТС, за якої студент максимально може набрати 100 балів, які розподіляються між поточним та підсумковим оцінюванням. Ця вимога є дотримана при оцінюванні знань студентів за даною ОП. Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначаються відповідною кафедрою у робочих програмах ОК. Контрольні заходи та критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими, що з'ясовано під час зустрічі із здобувачами, які підтвердили свою обізнаність з процедурою оцінювання. Водночас в силабусах та РП окремих дисциплін фіксується лише розподіл балів між різними формами контролю, але не конкретизовано критерії оцінювання (<https://sites.google.com/chnu.edu.ua/osvita-physics/%D1%81%Do%B8%Do%BB%Do%Bo%Do%B1%D1%83%D1%81%Do%B8>). За даною ОП здійснюється збір інформації про чіткість та зрозумілість оцінювання у формі анкетування (https://drive.google.com/file/d/1xtPsYO5Ai4RZqM7HMAismZqowG_Ymnwz/view?usp=sharing). Результати моніторингу щодо чіткості та зрозумілості критеріїв переконливо засвідчують обізнаність здобувачів щодо форм контрольних заходів та критеріїв їхнього оцінювання за даною ОП. Здобувачі одностайні у тому, що під час оцінювання викладачі були принциповими, об'єктивними та гуманними, а процедури оцінювання були достатньо прозорими та чесними (результати за 5-ти бальною шкалою: 42,9% – «5», 42,9% – «4», 14,2% - «1»). На основі аналізу анкетувань встановлено, що здобувачі вищої освіти ЧНУ ознайомлені з процедурою оскарження результатів контролю, проте звернень з цього приводу на ОП не встановлено. Під час зустрічі здобувачі не висловили зауважень до наявних форм контрольних заходів чи системи оцінювання, проте у результатах анкетування здобувачів (п.3.21) відображені окремі пропозиції щодо об'єктивності оцінювання (https://drive.google.com/file/d/1xtPsYO5Ai4RZqM7HMAismZqowG_Ymnwz/view?usp=sharing).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014.08 Середня освіта (фізика) для другого освітнього рівня відсутній. Разом з тим, дана ОП передбачає атестацію випускників у формі захисту випускної кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр. Середня освіта (фізика). Також ОП містить вимоги до кваліфікаційної роботи: кваліфікаційна (дипломна) робота магістра є завершеною розробкою, що відображає інтегральну компетентність її автора; у кваліфікаційній роботі повинні бути викладені результати вивчення та дослідження організації навчально-педагогічної діяльності при викладанні фізики, астрономії, інформатики. ЕГ, на основі інтерв'ювання гаранта ОП, начальника навчального відділу, відповідальної за моніторинг якості освіти, здобувачів, встановлено факт перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат системою Unicheck, що здійснюється згідно з процедурою визначеною «Положенням про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (http://e-cat.scilib.chnu.edu.ua/reslib/cat_int_res/unplag/opolozhennya2019.pdf). Також слід зауважити, що у навчальних планах, які аналізуються, використовуються терміни «графік навчального процесу», «державна атестація», «державний екзамен». ЕГ рекомендує узгодити термінологію згідно з діючим Законом України «Про вищу освіту».

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Чіткі і прозорі правила проведення контрольних заходів є доступними для всіх учасників освітнього процесу і визначені у «Положенні про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYlONEosLySV/view>). Пункт 3.16 цього положення урегулює порядок повторного проходження контрольних заходів: здобувачу, який одержав під час семестрового контролю незадовільні оцінки і навчається на контрактній основі, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до кінця навчального року. Повторне складання іспитів допускається не більше двох разів із кожної дисципліни: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється деканом/директором інституту/факультету, директором коледжу. Здобувачі інформуються про дати заліків та іспитів завчасно (щонайменше за місяць до їх початку) через інформаційні ресурси. Можливість розгляду звернень здобувачів щодо оскарження контрольних заходів та їх повторного проходження (незгоди, конфлікту тощо) регулюється Положенням «Про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/16FPnHmJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view>). Апеляція передбачає звернення здобувача з заявою особисто впродовж 2-х робочих днів після оголошення результатів підсумкового оцінювання декану/директору факультету/інституту, на якому навчається студент, створення апеляційної комісії та розгляд апеляції. У результаті апеляції оцінку можуть залишити без змін, підвищити, але не зменшити. До апеляційної комісії входить представник ради студентського самоврядування факультету/інституту. Порядок подання і розгляду апеляції оприлюднюється та доводиться до відома студентів до початку підсумкового семестрового контролю. Під час інтерв'ю було з'ясовано, що апеляцій за даною ОП не було. Згідно опитувань в ЧНУ імені Юрія Федьковича здобувачів за даною ОП 100% опитаних вважають, що процедура оскарження результатів контролю знань (іспиту, заліку, захисту кваліфікаційної роботи) є відомою та зрозумілою (https://drive.google.com/file/d/1xtPsYO5Ai4RZqM7HMAismZqowG_Ymnwz/view). У ході бесід зі здобувачами встановлено, що випадків конфлікту інтересів та апеляцій за даною ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в університеті регулюють документи, розміщені на офіційному сайті університету за посиланням http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/akadem_dobr. В університеті відповідно до «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у ЧНУ» перевірки підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів, підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, монографії, тези доповідей та інші письмові студентські роботи (курсові роботи/проекти, реферати, контрольні тощо). Організацію перевірки здійснюють уповноважені особи. Під час зустрічей зі здобувачами та НПП з'ясовано, що в ЗВО проводять безкоштовно перевірки робіт здобувачів вищої освіти на виявлення збігів/ідентичності/схожості в текстах засобами сервісу перевірки на плагіат Unicheck (http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/o2infres/o2cat_int_res/unplag). Під час інтерв'ювання ЕГ виявила необізнаність НПП щодо рівня оригінальності тексту магістерських робіт. Усі види порушень академічної доброчесності зафіксовані в «Етичному кодексі ЧНУ імені Юрія Федьковича», який є у вільному доступі для здобувачів вищої освіти та НПП і популяризується на сторінці Інституту (<http://ptcsi.chnu.edu.ua/about/%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%b4%d0%b5%d0%bc%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%bo-%d0%b4%d0%be%d0%b1%d1%80%d0%be%d1%87%d0%b5%d1%81%d0%bd%d1%96%d1%81%d1%82%d1%8c/>).

Функціонує комісія з доброчесності Вченої ради ЧНУ та проводиться анонімно опитування студентів щодо дотримання норм академічної доброчесності. Прикладів порушення здобувачами вищої освіти на даній ОП принципів академічної доброчесності та, відповідно, реакції на них не було. За результатами опитування за даною ОП визначено, що на 100%: здобувачам відомо про принципи академічної доброчесності; студенти вважають, що ЗВО завжди реагує на порушення академічної доброчесності з боку всіх учасників освітнього процесу; здобувачі ознайомлені з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності; здобувачі дотримуються принципів академічної доброчесності (https://drive.google.com/file/d/1xtPsYO5Ai4RZqM7HMAismZqowG_Ymnwz/view). Розуміння принципів та правил академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності визначено ОП як один із ПРН та забезпечується змістом освітніх компонентів. Зокрема, навчальні дисципліни ВК 1.1 «Методологія і методи наукових досліджень» містить тему «Етика наукових досліджень та академічна доброчесність», ВК 1.2 «Організація науково-дослідної роботи учнів при вивченні фізики та інформатики в школі» – тему «Наукова етика та дослідницька чесність». Університет реалізує заходи з метою популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти (http://www.chnu.edu.ua/res//chnu.edu.ua/akadem_dobr/zakhody_popul_akad_dobr_chnu.pdf). Під час зустрічі з представниками самоврядування здобувачів вищої освіти голова студпарламенту зазначив, що у ЗВО проводяться заходи з ознайомлення з нормами академічної доброчесності: обговорення, конференції, тренінги, лекції.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявна необхідна нормативна база. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є зрозумілими, розміщені у відкритому доступі на сайті університету. Вчасно доводиться до студентів інформація про

критерії та форми оцінювання. Атестація здобувачів вищої освіти відбувається за чіткими і зрозумілими правилами. Популяризація політики академічної доброчесності. Усі учасники навчального процесу обізнані щодо дотримання академічної доброчесності та дотримуються необхідних вимог. Наявність ліцензійних програм для перевірки робіт на плагіат. Безкоштовна перевірка на плагіат наукових робіт, не лише кваліфікаційних. Систематичні анкетування здобувачів освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Здобувачі ОП недостатньо залучені до заходів з популяризації академічної доброчесності. ЕГ рекомендує посилити роботу щодо популяризації академічної доброчесності шляхом проведення різноманітних тренінгів, семінарів, круглих столів тощо.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Критерій 5 загалом відповідає рівню «В». Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими для здобувачів вищої освіти. Вони дають можливість об'єктивно встановити результати навчання. Відомості про оцінювання вчасно доводяться до відома студентів. У ЗВО популяризується дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу. Усі учасники освітнього процесу дотримуються стандартів академічної доброчесності. ЗВО має ліцензійні програми для перевірки робіт на плагіат, здобувачі освіти мають можливість їх використовувати.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ встановлено, що академічна та професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації ОП, у неповному обсязі відображена в таблиці 2 відомостей СО «Зведена інформація про викладачів», а саме, не у всіх НПП надана інформація про освіту викладачів, про наукову спеціальність, за якою вони отримали науковий ступінь, а також, не представлена інформація про НПП, які забезпечують реалізацію дисциплін вільного вибору. У результаті аналізу зведеної інформації про НПП, які задіяні до реалізації ОП (табл. 2), експертна група виявила невідповідність кваліфікації Сеті Ю.О. дисципліні «Інформаційно-комунікаційні технології», Струк Я.М. дисциплінам «Методика викладання фізики у профільній школі», «Технології викладання фізики», Олійнич-Лисюк А.В. дисципліні «Методика викладання астрономії та елементів астрофізики в школі». Відповідність спеціальності викладача навчальній дисципліні визначено у пункті 3.3.1 «Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1BGtjpMStV35WLKnGjoozOwZMjofsBwnK/view>). На основі цього положення ЕГ мала змогу перевірити відповідність спеціальності НПП навчальній дисципліні і встановила, що згідно з документами про вищу освіту, науковий ступінь (за науковою спеціальністю) та іншими критеріями відповідності галузі 01 Освіта / Педагогіка, до якої відноситься спеціальність 014.08 Середня освіта (фізика) та 014.09 Середня освіта (інформатика), яка виступає додатковою професійною спеціалізацією у розглядуваній ОП, у зазначених НПП така відповідність відсутня, а у деяких НПП, що викладають на даній ОП, така відповідність часткова (відсутність трьох одноосібних публікацій з навчальної дисципліни, що викладається, у рецензованих закордонних або фахових наукових виданнях України). За наданою гарантом додатковою інформацією та за результатами вивчення матеріалів сайту ЧНУ, інформаційно-освітнього середовища Moodle не вдалося встановити, чи розроблені цими НПП методичні вказівки щодо виконання лабораторних, практичних або самостійних робіт з вказаних дисциплін. Проходження стажування або підвищення кваліфікації цими НПП за профілем дисциплін, які вони викладають на ОП, відсутні. Виданих підручників, посібників або наукових публікацій з тематики дисциплін також виявити не вдалося. Проте ЕГ під час зустрічі із здобувачами було отримано позитивну оцінку щодо рівня викладання дисциплін на ОП. Варто відмітити те, що у окремих НПП є досвід викладання у школі та тісна співпраця із ЗЗСО, що підтвердили роботодавці на зустрічах. ЕГ засвідчує, що академічна та професійна кваліфікація багатьох НПП, задіяних до реалізації ОП, не в повній мірі забезпечує досягнення визначених відповідною ОП цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів здійснюється згідно «Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1hm-on4WmOXuAn4Q_oiz1b4GuR9-77J53/view?usp=sharing). У першу чергу до уваги береться наявність фахової освіти, наукового ступеня та вченого звання, стаж та досвід роботи на обраній посаді, науковий та методичний рівень проведення занять, наявність сертифіката чи посвідчення про підвищення кваліфікації та проходження стажування. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, об'єктивності, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. Конкурс на заміщення вакантної посади оголошується ректором, про що видається відповідний наказ. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються на офіційному сайті університету. Кандидатури претендентів обговорюються на засіданні кафедри в їх присутності. Рівень професіоналізму науково-педагогічних працівників визначається відповідно до п. 38 Ліцензійних вимог провадження освітньої діяльності.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ встановлено, що на етапі внесення змін до ОП роботодавці брали участь у підготовці відгуків та рецензій (<https://drive.google.com/file/d/1odGclaRUFpocwPDBYSXXcEGWnpdTtMuH/view?usp=sharing>; <https://drive.google.com/file/d/1Y31x6FOXaBNlXcmFPeVgUbPvLQXZIB68/view?usp=sharing>). У рамках залучення роботодавців до організації й реалізації освітнього процесу на ОП для проходження здобувачами вищої освіти педагогічної практики на базі закладів середньої освіти керівництво університету укладає договори про співпрацю. Найкваліфікованіші вчителі цих закладів залучаються до керівництва студентами під час проходження цієї практики. Наприклад, базовим загальноосвітнім закладом для проходження педпрактики є ліцей №1 м. Чернівці, керівник педпрактики від ліцею Пшенічка Пауль Францович, Відмінник освіти України, Заслужений вчитель України, переможець національної премії Global Teacher Prize Ukraine. ЕГ зазначає, що під час зустрічей у фокус-групі з роботодавцями встановлено, що їх залучають до організації та реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Фактів залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців не виявлено.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЧНУ процедурні аспекти підвищення кваліфікації та стажування викладачів регламентуються «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1opL_rGqQxGOytwv1lkoQUAKdjKInQeK6/view). Усі викладачі, що забезпечують ОП, пройшли підвищення кваліфікації або стажування. Професійному розвитку викладачів сприяє також постійна участь у роботі методичних об'єднань вчителів фізики міського управління освіти та у Чернівецькому обласному інституті післядипломної освіти (Борча М.Д., Струк Я.М., Головацький В.А.). Викладач Головацький Володимир Анатолійович пройшов підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти на онлайн платформі дистанційних курсів Coursera – курс «Мова програмування Python» (6 навчальних кредитів, 180 год.).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Моральне заохочення реалізується у формі визнання та схвалення заслуг працівників, пошани до них з боку трудового колективу (подяки, грамоти, відзнаки), а також матеріального заохочення викладачів, що визначається за результатами рейтингового оцінювання науково-педагогічної діяльності викладачів університету, які можуть складати до 25% від посадового окладу, про що зазначено у про це зазначено у «Колективному договорі ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnRTdLaUdBYVd6cHdsVDFkYjk3cWxRZXZheUt3/view?resourcekey=0-1eFSJGThuEiPQdq-D45sWA>). Під час спілкування з викладачами кафедри і менеджментом ЗВО ЕГ встановлено, що матеріальними заохоченнями викладачів є премії, а моральними – подяки, грамоти, відзнаки, державні нагороди тощо. ЕГ відзначає позитивну практику ЗВО щодо стимулювання розвитку професійної майстерності викладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедура конкурсного відбору НПП є прозорою і відкритою; інформація про вакантні посади, вимоги і необхідні документи публікується на веб-сайті закладу. Науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію даної ОП, регулярно підвищують кваліфікацію. Підвищення кваліфікації НПП, що викладають на ОП, шляхом інформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Професійна кваліфікація більшості НПП, задіяних до реалізації освітньої програми, не повною мірою відповідає дисциплінам, що викладаються на ОП. Відповідно до пункту 3.3.1 «Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ЧНУ імені Юрія Федьковича» ЕГ рекомендує з метою забезпечення спеціальності викладача навчальній дисципліні, яку він викладає, розробити заходи, що б сприяли підвищенню кваліфікації викладачів за профілем дисциплін, які ними викладаються на даній ОП, їх публікаційної активності у фахових виданнях з тематики дисциплін, активізації підготовки та видання підручників, навчальних посібників з навчальних дисциплін ОП, згідно з вимогами МОН України, що поглибило б обґрунтування вибору викладача для викладання відповідних навчальних дисциплін на ОП. Розміщувати на офіційних інформаційних ресурсах ЧНУ імені Юрія Федьковича підручники, посібники, методичні вказівки щодо виконання лабораторних, практичних або самостійних робіт з дисциплін ОП, що значно сприяло б обґрунтуванню вибору викладача для викладання відповідних курсів. Роботодавці не залучені до проведення аудиторних занять. ЕГ рекомендує залучати до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до реалізації освітнього процесу на ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Простежується часткова невідповідність дотримання окремих положень нормативних документів, що стосуються кадрового забезпечення освітнього процесу на ОП. Виходячи з аналізу викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, серйозності недоліків, що впливають на підсумкову оцінку за даним критерієм, та, врахувавши сильні і слабкі сторони ОП, ЕГ констатує, що ОП Середня освіта (фізика, інформатика) відповідає Критерію 6 частково (з недоліками), які можуть бути усунені протягом року.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЗВО добре оснащений матеріально, огляд матеріально технічної бази підтвердив достатній рівень технічного оснащення. Фінансове, матеріально-технічне забезпечення є достатнім та сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання. У закладі є сучасні комп'ютерні класи, обладнані персональними комп'ютерами із ліцензійним програмним забезпеченням. Крім цього, у класах є інтерактивні дошки та проектори. У вільному доступі студентів є університетська мережа Інтернет з'єднання. Натомість варто відмітити, що ЕГ не вдалося ознайомитися з навчально-методичним забезпеченням навчальних лабораторій, які є базовими (профільними) для цієї ОПП (наприклад, лабораторії методики викладання фізики (В-6), лабораторія навчального фізичного експерименту (ауд. 215)), а також у лабораторіях відсутні методично-інструктивні матеріали до виконання лабораторних робіт та відповідне дидактичне забезпечення. Здобувачі освіти, що потребують житло, мають можливість проживати у гуртожитках університету, студенти також мають можливість відвідувати ідальні, спортивні зали, майданчики, стадіон тощо. Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти під час онлайн зустрічі підтвердило факт достатнього забезпечення необхідними ресурсами для навчання за ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує безоплатний відкритий доступ усіх учасників освітнього процесу до мережі WIFI (зокрема всесвітня мережа Eduroam, яка була розроблена для міжнародного дослідницького та освітнього співтовариства. Eduroam дозволяє студентам, викладачам та працівникам університету підключатися до Інтернету по всій території університету, а також під час відвідування інших установ-учасників, просто відкриваючи свій ноутбук або мобільний пристрій), інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для діяльності в межах освітньої програми. Також ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до бібліотеки університету, навчальних лабораторій, комп'ютерних класів (в межах спеціально виділених годин) відповідно до потреб навчання, викладацької або наукової діяльності в межах освітньої програми. На головному сайті університету є розділ "Бібліотека" <http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/07services/99remserv>, що містить такі вкладки, як "Інформаційні ресурси" (<http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02infres>), "Фонди (періодичні видання, книги)" (<http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/04fondy>), "Проекти бібліотеки" (<http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/05proekt>), "Послуги та сервіси" (<http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07services>). Фокус-групи здобувачів та зустрічі з НПП підтвердили, що ЗВО забезпечує безперешкодний на безоплатний доступ до необхідних навчальних матеріалів, електронних ресурсів та інфраструктури ЗВО.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час акредитаційної експертизи, експертами було встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, а також дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Учасники освітнього процесу проходять інструктажі з охорони праці і протипожежної безпеки. Здобувачі вищої освіти також проходять інструктажі з техніки безпеки із записом в журнал реєстрації. У ЗВО створено центр соціально-психологічної підтримки (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/gum_osvita/040_sots_psykh_tsentr), центр культури і дозвілля студентів, вокальні студії, хореографічний гурток (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/zaginf/02%20strukt_univ/18a%20Culture). Задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти також є одним із ключових завдань органів студентського самоврядування (студентського парламенту), про що наголошували представники студентського парламенту під час зустрічі з ЕГ. Питання безпечності життя та здоров'я здобувачів вищої освіти регламентуються Стратегчним планом розвитку Університету на 2019-2026 р. (<https://drive.google.com/file/d/0B1ffAraX3KANtThWYkpqR3FMNkRXVVMxRlZZczl1d2ZVdEZZ/view?resourcekey=0-R875tdwbnDpePJGkPjknRg>) та Положенням про організацію освітнього процесу (https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWYTRXb15-Gg/view).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Експертною групою встановлено, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Освітня та консультативна підтримки здобувачів вищої освіти забезпечуються кураторами груп, НПП, гарантом освітньої програми та працівниками дирекції навчально-наукового інституту чи деканату. Інформаційна підтримка здобувачів вищої освіти реалізується через дошки оголошень, а також функціонування головного сайту університету (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>), сайту навчально-наукового інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук (<http://ptcsi.chnu.edu.ua/>), сайту кафедри (<http://ptcsi.chnu.edu.ua/student/>) та фейсбук сторінки кафедри (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100028337982585>). Інформація на відповідних сторінках оновлюється та є актуальною. В університеті створено центр соціально-психологічної підтримки (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/gum_osvita/040_sots_psykh_tsentr). На жаль, сторінки усіх рубрик цього сайту (Рубрики "Про нас", "Новини", "Цікаве", "Опитування", "Тренінги") є порожніми, тому ЕГ не вдалося ознайомитися з його діяльністю та заходами.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Будівлі університету облаштовані зовнішніми та внутрішніми пандусами, наявні вбиральні для людей з інвалідністю. Соціально-психологічна служба надає підтримку та допомогу особам з особливими освітніми потребами. За ОП особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) регламентується Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/1ummmJLYeGbcMCAb9ItGonH1sLOK2e6jVjK/view>), у якому визначено: принципи політики попередження, профілактики і врегулювання конфліктних ситуацій учасників освітнього процесу в університеті, система запобігання і профілактики конфліктів в університеті; основні стратегії та способи розв'язання конфліктних ситуацій. З метою організаційного забезпечення та подальшого підвищення ефективності заходів щодо запобігання і протидії корупції в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича призначено уповноважену особу Качура В. В. В університеті діє центр соціально-психологічної підтримки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича щодо запобігання, вирішення і профілактики конфліктів в освітньому просторі. В університеті наявна електронна пошта скриньки довіри (anti-corruption@chnu.edu.ua), телефон довіри (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/anti_corruption) Фокус-групи здобувачів вищої освіти, НПП та органів студентського самоврядування підтвердили наявність "Скриньки довіри" в університеті. В університеті проводяться заходи, спрямовані на виявлення та протидію корупції: диспути, кейси тощо (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/anti_corruption). Політика та процедура вирішення конфліктних ситуацій є чіткою, зрозумілою та доступною для всіх учасників освітнього процесу. Випадків конфліктних ситуацій під час реалізації освітньої програми Середня освіта (Фізика, інформатика) другого (магістерського) рівня вищої освіти не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У ЗВО чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, створено достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Функціонування безпечної всесвітньої системи доступу до інтернет-мережі по WiFi Edugoam. У закладі наявне матеріально-технічне забезпечення, зокрема лабораторії фізики, кабінети фізики та методики навчання фізики, комп'ютерні класи, у яких проводять заняття, обладнані сучасними ПК із актуальним програмним забезпеченням. У розпорядженні студентів є досить велика бібліотека із електронними та друківаними підручниками і посібниками, простір якої поєднує наукометричні бази даних, сучасні технології та найдавніші видання. У ЗВО частково (в окремих сегментах) організовано роботу автоматизованої системи управління університетом, зокрема здобувачі освіти мають можливість створити свій профіль, переглянути розклад, переглянути каталог вибіркових дисциплін (із анотацією), з якої здобувачі вищої освіти здійснюють їх вибір на кожен семестр.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутність у лабораторіях методично-інструктивних матеріалів до лабораторних робіт. Рекомендації: розробити дидактичне забезпечення до лабораторних робіт в лабораторії методики викладання фізики та в лабораторії навчального фізичного експерименту, які є базовими для формування фахових компетентностей здобувачів на ОП. Відсутність контенту окремих вкладок на офіційному сайті ЗВО унеможливує сповна реалізувати право здобувачів на отримання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки. Рекомендації: активізувати діяльність з наповнення вкладок на офіційному сайті університету актуальною інформацією.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси відповідають достатньому рівню та загалом сприяють досягненню цілей, завдань, ПРН ОП. Наявні певні недоліки в контексті підкритеріїв 7.1, 7.4, що можуть бути усунені за короткий термін та суттєво не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти на ОП. З огляду на це критерій відповідає рівню «В».

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регламентується Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1rFVXb_JZoVNab4J2x8tHTz2vfVmH4JOP/view. У Положенні чітко прописаний порядок розроблення та впровадження освітньої програми, якого послідовно дотримуються в ЧНУ імені Юрія Федьковича. Відповідно до порядку моніторингу та удосконалення освітніх програм у процесі їх реалізації, визначеному у Положенні, перегляд та оновлення освітніх програм відбувається щорічно або за необхідності. В цьому процесі беруть участь усі представники стейкхолдерів освітньої програми. На основі аналізу протокола розширеного об'єднаного засідання кафедр інформаційних технологій та комп'ютерної фізики, теоретичної фізики та комп'ютерного моделювання (протокол №1 від 18 березня 2021 року), результатів анкетувань здобувачів вищої освіти, а також інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, НПП, роботодавців, ЕГ констатує, що ЗВО в цілому дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за ОП Середня освіта (Фізика, інформатика), безпосередньо не залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. За словами здобувачів вищої освіти, їхня думка стосовно освітньої програми враховується через систематичні опитування стосовно якості освітньої програми. Крім питань з варіантами відповідей, опитування також містить поле для побажань щодо удосконалення структури та змісту освітньої програми, де здобувачі вищої освіти можуть висловити власні пропозиції та зауваження. Результати опитувань беруться до уваги під час перегляду освітньої програми. Результати опитувань здобувачів другого рівня вищої освіти навчально-наукового інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук ОПП «Середня освіта (фізика, інформатика) за 2021-2022 н.р. розміщено на сайті університету у розділі Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в університеті https://drive.google.com/file/d/13ws6GEjZoq17d3eoF4MnH-JG_owMpoU6/view (опитування Центру забезпечення якості вищої освіти), https://drive.google.com/file/d/1xtPsYO5Ai4RZqM7HMAismZqowG_Ymnwz/view. У розширеному об'єднаному засіданні кафедр інформаційних технологій та комп'ютерної фізики, теоретичної фізики та комп'ютерного моделювання (протокол №1 від 18 березня 2021 року) здобувачі вищої освіти ОП Середня освіта (Фізика, інформатика) участі не брали. Під час бесіди із представниками студентського самоврядування, голова студентського парламенту університету зазначив, що органи студентського самоврядування залучені у роботу вчених рад факультету та університету. Здобувачі вищої освіти також мають змогу напряму звернутись до представників самоврядування з питання, що стосуються якості освітньої програми, після чого їхня думка буде врахована відповідними органами. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми. Однак, експертна група засвідчує, що залучення здобувачів до перегляду освітньої програми є недостатнім.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Представники роботодавців підтвердили факт того, що вони залучаються до обговорення і внесення пропозицій щодо покращення якості освітньої програми, а саме брали участь та виступали під час розширеному об'єднаному засіданні кафедр інформаційних технологій та комп'ютерної фізики, теоретичної фізики та комп'ютерного моделювання (протокол №1 від 18 березня 2021 року). Зокрема, директор ЗОШ №14 міста Чернівці Кізіма Сергій Сергійович підтримав пропозицію внесення в ОП таких змін, які б розширювали фахові компетентності випускників ОП з викладання інформатики, оскільки наявність у випускника ОП права викладання інформатики значно покращує його можливості на ринку праці, що є дуже актуальним на сьогоднішній день. Також він наголосив, що на навчальний процес в цілому позитивно впливає реалізація на уроках фізики та інформатики міждисциплінарних зв'язків. Під час зустрічі з роботодавцями, керівник міського методичного об'єднання вчителів фізики Тумак Антоніна Феодосіївна відзначила плідну співпрацю з кафедрою інформаційних технологій та комп'ютерної фізики в напрямку обговорення проблем, які постають перед вчителями при викладанні фізики, в напрямку позакласної роботи з фізики. Начальник управління Державної служби якості освіти у Чернівецькій області Палійчук Оксана Михайлівна зазначила, що була неодноразово запрошена на засідання ректорату та інших структурних підрозділів, для того, щоб за результатами діяльності озвучити проблеми, позитивні та негативні тенденції і, таким чином, допомогти університету визначити пріоритети розвитку освітньої програми. Зокрема на науково-методичні семінарах, де з відповідальними за методичну роботу на рівні факультетів та інституту, обговорювали посилення практичної складової освітньої програми.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЧНУ імені Юрія Федьковича створена та діє Асоціація випускників. Цілями такої громадської організації є: “ - для випускників – створити корисне середовище для комунікації між випускниками, народження проєктів, обміну досвідом та пропозиціями, взаємопідтримки та взаємодопомоги, демонстрації досягнень, зустрічей тощо; - для студентів – набути можливості отримати приклади реального втілення університетських знань для успіху в житті через різноформатні комунікації з випускниками, інститут менторства, виробничі та навчальні практики, працевлаштування та інше; - для університету – забезпечити зв'язок з випускниками через підтримку постійних комунікацій, участь у формуванні спільної з випускниками пам'яті, сприяння виникненню можливостей появи спільних наукових/навчальних/соціальних/дослідницьких та інших проєктів, робочі зустрічі з випускниками з приводу уточнення компетенцій в навчальних програмах.” Крім цього, спілкування з випускниками кафедри Інформаційних технологій та комп'ютерної фізики ЧНУ відбувається через сторінку кафедри у фейсбуці (<https://cutt.ly/7RDvL05>), що дає змогу збирати, аналізувати, враховувати інформацію щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми, а також організовувати спільні заходи для учнів шкіл тощо.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Діяльність ЗВО у розрізі системи забезпечення якості освіти регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsytrp/view>), Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/1BGtjpMStV35WLKnGjoozOwZMjofsBwnK/view>), Положення про організацію освітнього процесу (https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWyTRXbI5-Gg/view). У ЗВО діє Центр забезпечення якості вищої освіти у ЧНУ імені Юрія Федьковича, місія якого спрямована на реалізацію місії та стратегії розвитку ЗВО, а саме запровадження та розбудови внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, підготовки конкурентоспроможних фахівців, що відповідають сучасним вимогам ринку праці. Інформація про місію, завдання та процедури роботи Центру забезпечення якості вищої освіти (<https://drive.google.com/file/d/18zOvJc4UA1V1gYJI7sI2liPuotbSVYsS/view>) розміщена на сайті університету у розділі Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в університеті (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/o2%20osvitniad/page08>). Проте, наявність в ОП суттєвих недоліків у контексті Критеріїв 2 та 6, засвідчує, що внутрішня система якості ЗВО не спрацювала і вчасно не виявила вказані недоліки.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Аналіз звітів про результати акредитаційних експертиз експертними групами та галузевими експертними радами у контексті рекомендацій для покращення освітніх програм, а також виявлені недоліки в ОП Середня освіта (Фізика, інформатика), свідчить про часткове врахування зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій. Наприклад, зауваження “розширити перелік вибіркових дисциплін та розробити зручний електронний спосіб подання та зберігання даних щодо вибору дисциплін вільного вибору здобувачами”, “оприлюднювати на сайті університету проєкти ОП не пізніше ніж за місяць до їхнього затвердження та створити на сайті "Архів" вже затверджених освітніх програм з оприлюдненням всієї інформації про пропозиції та їхню подальшу долю”, “рекомендується підвищити ефективність взаємодії з різними категоріями стейкхолдерів, чітко формалізувати процедуру подання зауважень та пропозицій, їх опрацювання та оприлюднення, відхилення чи варіанти реалізації. Також рекомендується офіційно включити до складу групи забезпечення ОПП представників роботодавців та студентства, “організувати більш широку інформаційну кампанію серед здобувачів та роботодавців відносно можливостей і прав для покращення ОП” та інші не були враховані.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

На основі відповідей здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, експертна група встановлює, що в академічній спільноті закладу в цілому сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. Відповідно до Опису системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ імені Юрія Федьковича, в університеті сформована інституційна основа системи забезпечення якості на таких рівнях: перший – здобувачі вищої освіти; другий – кафедра (керівники (гаранти) освітніх програм, викладачі, куратори академічних груп); третій – факультети / інститути (декани / директори, заступники деканів / заступники директорів, фахові методичні комісії та вчені ради факультетів / інститутів); четвертий рівень – ректорат, науково-методична рада, навчально-методична комісія Вченої ради, центр забезпечення якості підготовки фахівців; п'ятий – Вчена рада, Наглядова рада Університету. Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми, співпраця з роботодавцями та іншими зовнішніми стейкхолдерами дають можливість постійного покращення освітньої програми. Кожен структурний

підрозділ, який відповідає певним чином за забезпечення якості освіти, функціонує чітко, а їхня співпраця між собою регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsytp/view>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Результати опитувань здобувачів вищої освіти є у вільному доступі. У ЧНУ імені Юрія Федьковича діє Асоціація випускників, що дає можливість ЗВО підтримувати зв'язок з випускниками задля залучення їх до процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЗВО та відстежування їхнього кар'єрного шляху.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Здобувачі вищої освіти недостатньо залучаються до процесів перегляду, оновлення, удосконалення освітньої програми. Рекомендації з попередніх акредитацій, які відбувалися в ЧНУ імені Юрія Федьковича, лише частково були враховані при останньому оновленні освітньої програми. Рекомендуємо: - активізувати участь здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів до процесів перегляду та оновлення ОП; - проаналізувати та врахувати рекомендації щодо покращення освітніх програм, визначених під час попередніх акредитаційних експертиз.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ЗВО у розрізі системи внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу створено Центр забезпечення якості вищої освіти у ЧНУ імені Юрія Федьковича та розроблено відповідні нормативні положення. Наявні певні недоліки в контексті підкритеріїв 8.2, 8.5, 8.6, що можуть бути усунені за короткий термін та суттєво не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти на ОП. З огляду на це критерій відповідає рівню «В».

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В університеті розроблена нормативно-правова база, якою регламентуються всі права та обов'язки учасників освітнього процесу. Це, зокрема Статут ЧНУ імені Юрія Федьковича (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWs1X3BVdTRSMWoxUjlnb1dRYzFr/view?resourcekey=o-S-VTuQ81cyYfigMt1-HRcA>); Положення про організацію освітнього процесу у ЧНУ імені Юрія Федьковича (https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWyTRXbI5-Gg/view), Положення про індивідуальний графік навчання студентів у ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/1UVHo4IuHNTjxKIOrWq6w2IJRSVSl9SXq/view>), Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти ЧНУ імені Юрія Федьковича (https://drive.google.com/file/d/1mcLJ7gatWo5UkfZeUJLJ1EL8W_2vWtzx/view), Правила внутрішнього трудового розпорядку ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnZzl5alNOMzRxY3N2dGV2b2Y2SFN1Uk5YMTlJ/view?resourcekey=o-LTsp86siLK9yW7XU6G14Ug>); Положення про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін (<https://drive.google.com/file/d/18ToSVjeAfalvJrEnY189vLEUAFS9HKFD/view>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsytp/view>), Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYLoNEosLySV/view>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/1qldRrM9nI2Hs23dnCYhN2vtYw3ho6eRe/view>); Положення про структурні підрозділи та колегіальні органи ЧНУ імені Юрія Федьковича. Визначені правила та процедури є чіткими і

зрозумілими. Доступ до всіх нормативно-правових документів ЗВО є відритим і реалізовується через загальнодоступний сайт університету. Однак, у деяких документах зустрічається застаріла термінологія.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Експертній групі не вдалося ознайомитись з проектом освітньої програми Середня освіта (Фізика, інформатика). Це спричинено тим фактом, що у вкладці “освітньо-професійна програма” (<https://sites.google.com/chnu.edu.ua/osvita-physics/%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%Bo%D0%BC%D0%Bo?authuser=0>), яку можна знайти через головну сторінку офіційного веб-сайту ЧНУ імені Юрія Федьковича (розділ Інституту, факультети і кафедри > Кафедра теоретичної фізики та комп'ютерного моделювання > Освітні програми > Освітньо-професійна програма «Фізика, інформатика». (Магістр) > Освітньо-професійна програма), посилання на проект освітньої програми є некоректними. А саме, обравши опцію переглянути проект ОПП 2022 у форматі doc, відкривається Проект освітньо-наукової програми «Фізика функціональних матеріалів, низькорозмірних структур та оптичних полів», а якщо у форматі pdf – Освітньо-наукова програма «Фізика та астрономія». На запит експертної групи надати проект освітньої програми, що акредитується, були надані саме ці посилання.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті ЧНУ імені Юрія Федьковича у розділі Інституту, факультети і кафедри > Кафедра теоретичної фізики та комп'ютерного моделювання > Освітні програми > Освітньо-професійна програма «Фізика, інформатика». (Магістр) (<https://sites.google.com/chnu.edu.ua/osvita-physics/main>) опублікована затверджена вченою радою оновлена освітня програма Середня освіта (Фізика, інформатика) (2021 року <https://drive.google.com/file/d/1L5Ab3hE1a7dh5ovrGBszjNoa5Yvp5T2/view>), яка містить точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Там же розміщено і силабуси освітніх компонентів, включених до освітньої програми, навчальний план, розклад занять, освітню програму та навчальний план у попередніх редакціях, анкети для опитувань та результати опитувань стейкхолдерів, рецензії роботодавців та корисні посилання. Обсяг інформації стосовно ОП, що оприлюднена на сайті, є достатнім для зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів. Проте, в наповненні веб-сторінки освітньої програми допущені деякі помилки. Наприклад, при відкритті навчального плану 2019-го року, загрузається навчальний план 2017-го року. Аналогічно, і розділі обговорення проекту ОП завантажені зовсім інші освітні програми. У вкладці “Анкета” для стейкхолдерів зазначено “Просимо Вас взяти участь у громадському обговоренні змін до освітньої програми за спеціальністю 104 “Фізика та астрономія” (доктор філософії) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.” Деякі документи, що регламентують нормативно-правове та методичне забезпечення організації освітнього процесу в сегменті ОП, що акредитується, містять застарілу термінологію, не коректні терміни навчання, не вірну нумерацію семестрів та років навчання (зокрема у навчальному плані: 5 рік навчання замість 1 рік навчання, 6 рік навчання замість 2 рік навчання, 9, 10, 11 семестри замість 1, 2, 3 семестра відповідно, термін навчання 1.5 роки замість 1 рік 4 місяці), а також контент робочих навчальних програм містить застарілу літературу тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Вся нормативна база, а також інформація про освітню програму висвітлені на сайті. Структура та доступність інформації на сайті університету відповідають вимогам, визначених критерієм.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Значна частина актуальних рубрик на головній веб-сторінці офіційного сайту ЧНУ імені Юрія Федьковича не оновлюється. (наприклад, наповнення веб-сторінки соціально-психологічної служби, де майже всі розділи порожні http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/gum_osvita/040_sots_psykh_tsentr; на веб-сторінці Центру культури та дозвілля покликання на “Діяльність” призводить до помилки http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/zaginf/02%20strukt_univ/18a%20Culture тощо). Рекомендуємо: удосконалити документи, що розміщені на головному сайті університету; переглянути наповнення веб-сторінок, зокрема веб-сторінки освітньої програми Середня освіта (Фізика, інформатика) відповідно до вказаних недоліків; надати стейкхолдерам можливість надавати

свої оцінки та пропозиції щодо оновлення ОП. Деякі документи, що регламентують нормативно-правове та методичне забезпечення організації освітнього процесу в сегменті ОП, що акредитується, містять застарілу термінологію, не коректні терміни навчання, не вірну нумерацію семестрів та років навчання тощо.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма Середня освіта (Фізика, інформатика) за Критерієм 9 відповідає рівню В. Інформація, що стосується правил та процедур нормативно-правового регулювання освітнього процесу, прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу, є чіткою, зрозумілою, вичерпною та розміщена на веб-сайті ЧНУ імені Юрія Федьковича. Освітня програма, її цілі, очікувані результати навчання та компоненти також оприлюднені на офіційному веб-сайті університету в обсязі, достатньому для інформування відповідних стейкхолдерів та суспільства. Проте, наявні певні недоліки в контексті підкритеріїв 9.2, 9.3, які суттєво не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти на ОП. З огляду на це критерій відповідає рівню «В».

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Наявність некоректних посилань на веб-сторінки офіційного сайту університету, зазначені у відомостях самооцінювання, наприклад, у відомостях СО зазначене посилання на Президію Студентського Парламенту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/publicinfo/01studselfman/02pr>, де йдеться про 2007/2008 н.р., в той час як на головній веб-сторінці у розділі Загальна інформація > Громадські організації університетського рівня > Студентський парламент ЧНУ http://www.chnu.cv.ua/index.php?page=ua/gum_osvita/02%20stud_parlam міститься оновлена та актуальна інформація.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B

Критерій 6. Людські ресурси	Е
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація.**

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Ткаченко Анна Валеріївна

Члени експертної групи

Горбатюк Лариса Василівна

Денисюк Катерина Станіславівна